

ОБЩИНА РАДОМИР

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА
ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА
РАДОМИР
2022 г./2024 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
1.Въведение	3 -4
2. Анализ на състоянието и потребностите от обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Радомир.	5-13
3. Мисия, визия, стратегически цели и приоритети за изпълнението на общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Радомир	13-17
4. Система за наблюдение и оценка на общинската стратегия	17-18

ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Радомир за периода 2022-2024 г. е разработена съгласно изискванията на чл. 196, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (Обн. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015 г., в сила от 01.08.2016 г. с посл. изм. и доп. ДВ. бр. 82 от 18 Септември 2020 г. (ЗПУО)) и чл. 5 от Наредба за приобщаващото образование, (приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г., в сила от 18.12.2018 г., с посл. изм. и доп. ДВ. бр. 91 от 2 Ноември 2021г. (НПрО)).

Законът за предучилищното и училищното образование разглежда личностното развитие като пресечната точка за междусекторните политики и грижата за деца на всички равнища на управление - на общинско, областно и национално ниво. Подкрепата стартира в образователните институции, но се реализира ефективно чрез сътрудничеството между отделните сфери – социална, здравна, образователна, а това сътрудничество се случва преди всичко на местно ниво. Подкрепата за личностно развитие дава на общините платформа, върху която да организират и координират различните услуги за децата. Основа за планиране на подкрепата са областната и общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие.

Държавният образователен стандарт за приобщаващо образование регламентира организиращия принцип на подкрепата за личностно развитие като обща и допълнителна. Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към развитието на потенциала на всяко дете и ученик, а допълнителната - към деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания.

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички деца и ученици, гарантира участието и изявата им в образователния процес. Определена е в чл. 178, ал. 1 от ЗПУО и глава втора „Условия и ред за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ в НПрО и включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- допълнителни консултации по учебни предмети;
- консултации по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на ученици;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- осигуряване на общежитие;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- логопедична работа.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания (чл. 187, ал. 2 от ЗПУО) и включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна
- рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда, обща и специализирана подкрепяща

- среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със
- сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

Съгласно чл. 188 от ЗПУО и чл. 70 от НПрО допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците. В началото на всяка учебна година със заповед на директора се създава екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) за определено дете или ученик. Функциите на ЕПЛР са определени в чл. 189, т. 1-4 от ЗПУО и чл. 129, ал. 2, т. 1-10 от НПрО.

Според вида си допълнителната подкрепа е краткосрочна и дългосрочна. Краткосрочната подкрепа обхваща периода от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование. Дългосрочната подкрепа се предоставя за повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение на детето/ученика.

Основните направления, залегнали в настоящата Стратегия, са:

- Гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина и училище най-близо до неговото местоживеее и качествено образование.
- Приемане и зачитане уникалността на всяко дете и ученик и подкрепа на неговото личностно израстване, на които образователните институции трябва да откликнат по най- подходящия начин, чрез гарантиране на максимално развитие на неговия потенциал.
- Професионално развитие и повишаване на педагогическите компетентности на работещите в образователните институции с оглед на откликване на необходимостта от осигуряване на обща и допълнителна подкрепяща среда на децата и учениците.

Съгласно нормативната уредба, институциите в системата на предучилищното и училищното образование осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съвместно с държавните и местните органи и структури, и доставчиците на социални услуги. Подкрепата за личностно развитие следва да осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците.

Разработването на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Радомир 2022-2024г. е организирано от кмета на Община Радомир, съгласно чл.197 на Закона за предучилищното и училищно образование.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА РАДОМИР

Данните обхващат учебните 2019/2020 и 2020/2021 години, за които са анализирани мерките за адаптиране на децата и учениците към училищната среда, тенденциите при интеграцията и пълноценното включване на ученици със СОП и хронични заболявания, наличието на рискови фактори в средата, които могат да повлияят на обучението на учениците, необходими дейности по превенция на агресивно и неприемливо поведение, тормоз, насилие, зависимости и други.

През изминалите две години всички образователни институции бяха изправени пред предизвикателствата и трудностите, породени от епидемиологичната обстановка, свързана с COVID-19. Промяната в условията на функциониране на образователната система породила редица проблеми и трудности, но и даде възможност обучението да се адаптира към ограниченията на пандемията и да функционира по нов начин. Ковид-кризата постави редица предизвикателства и пред личностното развитие на децата и учениците, като се разшири обхвата и потребностите от обща и допълнителна подкрепа. Социалната изолация, карантината, дистанционното обучение се отразиха негативно върху психиката, мотивацията за учене и поведението на много деца и ученици.

1. Демографски профил на община Радомир

Таблица 1. Брой и прираст на населението в община Радомир (бр.)

Област/Община	2019			2020		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Област Перник	119190	57932	61258	120426	58550	61876
Община Радомир	17897	8779	9118	18887	9303	9584

Източник: Национален статистически институт

Населението на община Радомир пред 2020 г. спрямо 2019 г. се е увеличило с 990 души или с около 1%.

Увеличаването на населението се дължи предимно на вътрешна миграция, предизвикана от кризата с пандемията от коронавирус. Близостта до град София прави общините в област Перник все по-привлекателни за живеене и работа от дома (хоум офис).

Дългосрочната демографска тенденция обаче е към намаляване на населението. Населението на област Перник намалява с около 10% или с 13 104 души от преброяването през февруари 2011 г. до края на декември 2020 г.

2. Анализ на образователната мрежа на община Радомир

2.1. Детски градини

Броят на детските градини в община Радомир за двете учебни години - 2019/2020, 2020/2021 остава непроменен - 3 броя в община Радомир – ДГ „Радомирче“, ДГ „Слънце“, ДГ „Осми март“.

Таблица 2. Места на 100 деца в детските градини на област Перник по общини и учебни години (брой)

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Област Перник	99	102	103	102	99
Радомир	101	102	106	94	94

Източник: НСИ – Инфостат – <https://infostat.nsi.bg/>

Местата на 100 деца в детските градини в областта през учебната 2020/2021 г. са с едно по-малко от необходимото (99 места на 100 деца). В община Радомир отчитаме 94 места на 100 деца).

Таблица 3. Брой деца и брой групи в детските градини на територията на община Радомир

Община	група	брой групи	общ брой деца	от тях брой момчета	от тях брой момичета	брой места в групата
Радомир	първа	7	212	94	118	212
	втора	4	111	50	61	111
	ПГ/5	4	102	54	48	102
	ПГ/6	5	134	57	77	134
	Смесени групи	0	0	0	0	0
	общо	20	559	255	304	559
Област Перник	първа	30	838	420	418	834
	втора	26	724	369	351	718
	ПГ/19	26	682	359	323	702
	ПГ/20	34	842	474	418	902
	Смесени групи	20	443	220	223	482
	първа	30	838	420	418	834
	Общо за областта	136	3529	1842	1733	3638

Източник: РУО – Перник

Таблица 4. Справка за броя на децата в детските градини в община Радомир през учебната 2020/2021 година

№	Община/Учебно заведение	населено място	брой групи	общ брой деца/ученици	момчета	момичета	брой места в групите
	ОБЩИНА РАДОМИР						
1	ДГ „Осми март”	гр. Радомир	4	107	53	54	107
2	ДГ „Слънце”	гр. Радомир	6	183	83	100	183
3	ДГ „Радомирче”	гр. Радомир	10	269	119	150	269

Източник: РУО – Перник

Таблица 5. Кадрова осигуреност на детските градини в община Радомир

Община/Област	учебна 2019/2020 година		учебна 2020/2021 година	
	педагогически персонал	непедагогически персонал	педагогически персонал	непедагогически персонал
Радомир	43	46	45	47
Област Перник	294	295	301	302

Източник: РУО – Перник

2.2. Училища

Структурата на училищната мрежа в община Радомир включва 8 броя училища - НУ „Архимандрит Зиновий“, ОУ „Христо Смирненски“, ОУ „Христо Ботев“ - село Дрен, ОУ „Христо Ботев“ - село Гълъбник, ОУ „Иван Вазов“ - село Извор, СУ „Св. Кирил и Методий“, ТПГ „Н. Й. Вапцаров“, ПГТ „Юрий Гагарин“.

Таблица 6. Справка за броя на учениците в община Радомир, населени места и учебни заведения през учебната 2020/2021г.

№	Учебно заведение	населено място	общ брой ученици	момчета	момичета
	ОБЩИНА РАДОМИР				
1	НУ „Арх. Зиновий“	гр. Радомир	260	138	122
2	ОУ „Христо Смирненски“	гр. Радомир	424	217	207
3	СУ „Св.св.Кирил и Методий“	гр. Радомир	344	164	180
4	ОУ „Иван Вазов“	с. Извор	44	21	23
5	ОУ „Христо Ботев“	с. Гълъбник	31	21	10
6	ОУ „Христо Ботев“	с. Дрен	18	10	8
7	ПГТ „Юрий Гагарин“	гр. Радомир	79	59	20
8	ТПГ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Радомир	170	93	77

Източник: РУО – Перник

Таблица 7. Кадрова осигуреност на училищата в община Радомир по учебни години

община	учебна 2019/2020 година						учебна 2020/2021 година					
	ОУ		ПГ		общо		ОУ		ПГ		общо	
	ПП	НПП	ПП	НПП	ПП	НПП	ПП	НПП	ПП	НПП	ПП	НПП
Радомир	116	34	28	12	144	46	116	33	28	11	144	44
Област Перник	899	250	166	58	1065	308	910	284	170	56	1080	340

Източник: РУО – Перник

Легенда:

ОУ – общообразователно училище

ПГ – професионална гимназия

ПП – педагогически персонал

НПП – непедagogически персонал

Педагогическият персонал в област Перник се увеличава през анализираниите години с 15 преподаватели или с 1,5%. Броят на непедagogическия персонал в местните училища също нараства с 32 души или с 10%.

В община Радомир броят на педагогическия персонал се запазва, а намалява броя на непедagogическия персонал.

Център за подкрепа за личностно развитие – ОДК – (ЦПЛР-ОДК) – гр. Радомир

Център за подкрепа на личностното развитие – Общински детски комплекс град Радомир през учебната 2019/2020 година осъществяваше дейности за обща подкрепа – занимания по интереси в направленията: „Наука и технологии”, „Изкуства” и „Спорт”. Сформирани бяха 34 групи/клубове/кръжоци (27 постоянно действащи през учебната година и 7 временни групи). Общ брой деца и ученици, включени в групите – 438. През месеците юни и юли бяха организирани и проведени лятна занимания с 40 деца и ученици.

Осигурени дейности за обща подкрепа в Център за подкрепа на личностното развитие – Обединен детски комплекс град Радомир през учебната 2020/2021 г.: сформирани 31 групи/клубове/кръжоци (24 постоянно действащи и 7 временни) за занимания по интереси в направленията „Наука и технологии”, „Изкуства” и „Спорт”. В групите са включени общо 337 деца и ученици. През месеците юни и юли са организирани и проведени летни занимания с 40 деца и ученици.

Таблица 8: Състави, групи, клубове и кръжоци в ЦПЛР – ОДК – Радомир

учебна 2019/2020 година					
състави/групи		клубове		кръжоци	
име на състава/групата	брой деца, участващи в него	име на клуба	брой деца, участващи в него	име на кръжока	брой деца, участващи в него
Балет	25	Спортни танци	19	Лятна занималня	40
Пилатес	13	Художествено слово	17		
Православие 1	22	Бокс 1гр.	13		
Православие 2	19	Бокс 2гр.	13		
Православие 3	21	Борба	13		
Православие 4	19	Лична защита	13		
Православие 5	23	Фитнес	15		
Изобразително изкуство	15	Силов трибой	15		
Моден дизайн	14	Спортни танци ДГ	22		
Музикален инструмент	11	Традиции ДГ	15		
Словесно майсторство	13	Тенис на маса	15		
Народен хор	18	Шахмат	15		

Поп музика	14				
Народни танци	13				
Хороводец	13				
учебна 2020/2021 година					
Балет	20	Спортни танци	14	Лятна занималня	40
Пилатес	20	Художествено слово	14		
Православие 1	13	Бокс 1гр.	13		
Православие 2	22	Бокс 2гр.	13		
Православие 3	20	Латино танци	14		
Православие 4	18	Традиции ДГ	14		
Изобразително изкуство	21	Английски език 1 гр.	13		
Моден дизайн	18	Английски език гр.	13		
Музикален инструмент	7				
Словесно майсторство	13				
Народен хор	13				
Поп музика	13				
Народни танци	14				
Хороводец	17				

През учебната 2020/2021г. децата и учениците от ЦПЛР-ОДК град Радомир са взели участие в 20 общински мероприятия и 10 областни и национални конкурси и състезания като са спечелили едно второ място, 2 трети места, и 6 поощрения.

3. Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), с хронични заболявания, в риск и с изяви дарби

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование в област Перник, който се явява специализирано обслужващо звено по чл. 27 и чл. 50, ал. 1, т. 5 от ЗПУО работи активно и с деца и ученици със специални образователни потребности.

В ОУ „Христо Смирненски“ подкрепата се осъществява от екип в училището-психолог, логопед, ресурсен учител. В останалите училища и детските градини, подкрепата се осъществява от РЦППО-Перник.

Таблица 9: Брой деца и ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск, с изяви дарби в училищата и детските градини в община Радомир

община/ област	Брой деца със СОП в детските градини с осигурена допълнителна подкрепа	Брой деца в риск в детските градини с осигурена допълнителна подкрепа	Брой деца с изяви дарби в детските градини с осигурена допълнителна подкрепа	Брой деца с хронични заболявания в детските градини с осигурена допълнителна подкрепа	Брой деца и ученици със СОП в училищата с осигурена допълнителна подкрепа	Брой деца и ученици в риск в училищата с осигурена допълнителна подкрепа	Брой деца и ученици с изяви дарби в училищата с осигурена допълнителна подкрепа	Брой деца и ученици с хронични заболявания в училищата с осигурена допълнителна подкрепа
2019/2020								
Радомир	12	0	0	0	49	2	0	1
област Перник	97	0	0	0	405	39	8	9
2020/2021								
Радомир	9	0	0	0	53	2	1	1
област Перник	107	0	0	1	404	68	5	57

Източник: РУО – Перник

В училищата и детските градини на територията на община Радомир има осигурени ресурсни кабинети, които са оборудвани с дидактически материали и пособия. Дейностите се осъществяват основно от специалисти от РЦПППО - гр.Перник / ресурсен учител, психолог и логопед/.

Във всички училища и детски градини има лекарски кабинети с оборудване и материали. Медицинските служители са 11 на брой.

5. Деца в риск. Напускане на училище и предотвратяване на отпадането от образователната система. Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение сред децата и учениците.

По силата на ЗПУО, съгласно §1, т.6 и §1, т.11 в Допълнителни разпоредби на Закона за закрила на детето „Дете или ученик в риск” е дете или ученик:

- без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени;
- жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му;
- в опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, морално, интелектуално и социално развитие;
- за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.

За обхвата на подлежащите на задължително предучилищно и училищно образование деца и ученици в община Радомир активно се работи за осъществяване на дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с Решение № 100/08.06.2018 г. на Министерски съвет.

Причините за нередовно посещаване на учебните занятия и застрашеността от отпадане се дължат на няколко значими фактора, които могат да се обобщят в следните основни категории:

- Икономически фактори;
- Социални фактори;
- Образователни фактори;
- Етнокултурни фактори;
- Институционални фактори;
- Фактори, свързани със здравния статус на децата.

Отпадането на ученици от началното училище е сравнително рядко явление, тъй като децата в начална училищна възраст обикновено имат силна мотивация, желание и интерес за учене, а също така в повечето случаи имат и пълна подкрепа от семействата си.

Напускането на училище е характерно за по-големите ученици, особено в тинейджърска възраст. Отпадането от образователната система е отписването на ученик до 18-годишна възраст преди завършване на последен гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

Таблица 10: Брой ученици, напуснали образователната система по причини на отпадане в община Радомир

община	учебна 2017/2018 година				учебна 2018/2019 година				учебна 2019/2020 година			
	поради отсъствия по неуважителни причини	поради слаб успех	по семейни/социални причини	поради проблемно поведение	поради отсъствия по неуважителни причини	поради слаб успех	по семейни/социални причини	поради проблемно поведение	поради отсъствия по неуважителни причини	поради слаб успех	по семейни/социални причини	поради проблемно поведение
Радомир	1	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0

Източник: РУО – Перник

Наблюдава се намаляване на броя на напусналите образователната система деца и ученици.

Най-честата причина за отпадане от образователната система са отсъствия от учебния процес по неуважителни причини.

На следващо място от факторите, които предизвикват отпадане от образователната система са семейните и социални причини.

Таблица 11: Брой на учениците в община Радомир с наложени санкции съгласно чл.199, ал.1, т.1-5 от Закона за предучилищното и училищното образование

Община	учебна 2019/2020 година					учебна 2020/2021 година				
	забележка	преместване в друга паралелка в същото училище	предупреждение за преместване в друго училище	преместване в друго училище	преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение	забележка	преместване в друга паралелка в същото училище	предупреждение за преместване в друго училище	преместване в друго училище	преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение
Радомир	75	0	8	4	5	48	0	7	0	5
Общо в област Перник	308	2	61	9	8	285	0	45	0	8

Източник: РУО – Перник

През последните две учебни години намалява и броя на учениците с наложени санкции (съгласно чл.199, ал.1, т.1-5 от Закона за предучилищното и училищното образование). Най-голям е делът на учениците, наказани със „забележка”. Броят им намалява спрямо предходната учебна година.

Таблица 12: Обучени педагогически специалисти в училищата и детските градини по общини (брой)

община	Брой обучени педагогически специалисти в училищата	Брой педаг. специалисти имащи нужда от специализирано обучение в училищата	Брой обучени педагогически специалисти в детските градини	Брой педаг. специалисти имащи нужда от специализирано обучение в детските градини
Радомир	146	39	22	0
Общо област Перник	933	89	235	97

Източник: РУО – Перник

В община Радомир, педагогическите специалисти са обучени за работа с ученици със СОП, с изявени дарби и с деца с проблемно поведение и в риск.

6. Състояние на мрежата от социални услуги за деца в община Радомир

Съгласно нормативната уредба, институциите в системата на предучилищното и училищното образование осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съвместно с държавните и местните органи и структури, и доставчиците на социални услуги. Подкрепата за личностно развитие следва да осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците.

В териториалния обхват на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ (РДСП) – Перник

достъп до социалните услуги имат всички деца и ученици в област Перник.

Разкритите услуги за деца са както следва:

- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания – 1, с. Дрен, общ. Радомир, ул. „Първа“ №27. Капацитетът е 12 деца. Към настоящия момент заети са 6 места.
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания – 2, с. Дрен, общ. Радомир, ул. „Първа“ №27. Капацитетът е 12 места. Към настоящия момент заети са 8 места.
- Център за обществена подкрепа, гр. Радомир, ж.к.НОЕ № 4 с капацитет 40 деца. Потребите са деца от 0 до 18 г., деца с увреждания и родители на деца в риск. Предоставят се консултации с психолог, логопед и педагог. Социален работник извършва социална работа с деца и семейства в риск.

Към настоящия момент в община Радомир има утвърдени **7 професионални приемни семейства**, в които се отглеждат 8 деца.

Брой деца/ученици с ТЕЛК – решения

Общият брой деца/ученици с ТЕЛК за област Перник е: 491

От тях:

- Община Радомир - 78

Брой деца и ученици в риск и видовете рискове

Отделите „Закрила на детето“ към Дирекции „Социално подпомагане“ в област Перник през 2021 г. са работили общо с 376 деца в риск, които се отглеждат в семейна среда.

- От тях:
- Община Радомир – 39 деца в риск

7. Кариерно ориентиране на учениците

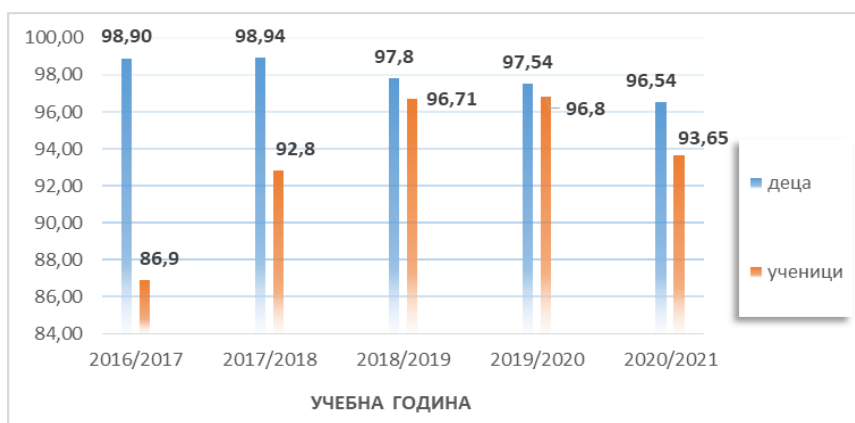
Кариерното ориентиране в училищата през учебните 2019/2020 и 2020/2021 години се осъществяваше от педагогическите съветници и класните ръководители, чрез предвидени в тематичните разпределения теми за кариерно ориентиране, индивидуално и групово информиране и консултиране, формиране на умения за планиране на кариерното развитие, провеждане на информационни срещи в часа на класа. Кариерните консултанти от ЦПЛР-ОДК град Перник проведеха групови и индивидуални консултации по кариерно ориентиране на ученици от V, VI и VII клас, които са в риск от преждевременно напускане на образователната система като проучиха техните нагласи и желания за професионално ориентиране и им помогнаха при избора им на подходящ за тях профил или професия. Проведена бе разяснителна кампания по отношение на провеждането на Националното външно оценяване и осъществяване на прием след завършен VII клас.

В ОУ „Христо Смирненски“ град Радомир има клуб „Кариера“ оборудван с мултимедия, принтер и лаптопи, учебни филми, методически пособия, тестове и игри за професионално ориентиране на учениците.

8. Анализ на здравословното състояние на децата в област Перник. Деца и ученици с хронични заболявания

На основание на Наредба №3/27.04.2000 г. за здравните кабинети в детските заведения и училищата всяка година Регионална здравна инспекция – Перник изготвя “Анализ и оценка на здравословното състояние на децата и учениците в област Перник”. Вземат се предвид данните от личните здравно-профилактични карти на децата и учениците: антропометрични показатели, данни за физическата дееспособност и данните за здравословното състояние и профилактичните прегледи, които се обобщават от медицинските специалисти в здравните кабинети към училищата и детските заведения.

Графика 1: Относителен дял на обхванатите с профилактични прегледи деца и ученици за периода 2016/2017 – 2020/2021 учебна година

Най-голям процент на обхванати ученици има през 2019/2020 г. и деца през 2017/2018 г.

Графиката показва значително подобрене на относителния дял на представилите талони за профилактичен преглед ученици през учебните години 2018/2019 и 2019/2020 и спад през 2020/2021 г., както спад на този показател при децата от детски градини спрямо предходните години.

МИСИЯ, ВИЗИЯ, СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА РАДОМИР

Мисия

Мисията на Общинската стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в община Радомир 2022-2024 г. е осигуряване на качествено и достъпно образование в регионалната образователна система, насочено към развитие на мотивирани и способни на социална и професионална реализация деца и ученици, съобразено с индивидуалните им различия и способности и особеностите на времето, в което живеем. Пандемията от COVID-19 оказва влияние върху всички сфери от обществения живот, включително и върху образованието не само в страната, но и в глобален мащаб. В тази връзка настоящата Стратегия е насочена към създаване и осигуряване на ключовите фактори, условия и ресурси за успешна работа за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Радомир, в образователни институции и в електронна среда, включително за преодоляване на последиците от изолацията и психологическа подкрепа на децата и учениците в пандемична обстановка.

Визия

В системата на предучилищното и училищното образование на община Радомир се осигурява ефективна и качествена подкрепа за личностно развитие на всяко дете и ученик за реализация на потенциала им в подходяща среда и в съответствие с индивидуалните им потребности чрез необходимите ресурси и взаимодействие и сътрудничество с държавните и местните институции и родителите.

В Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) са определени 9 приоритетни области за развитието на образованието и обучението.

Приоритетните области обхващат всички значими хоризонтални предизвикателства в системата на образованието и обучението при следване на цялостен подход и в съответствие с определените области на политиките, както следва:

1. Ранно детско развитие
2. Компетентности и таланти
3. Мотивирани и креативни учители
4. Сплотени училищни общности и системна работа с родителите
5. Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция
6. Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие
7. Реализация в професиите на настоящето и бъдещето
8. Учене през целия живот
9. Ефикасно управление и участие в мрежи

Стратегическа цел, оперативни цели и мерки за изпълнение на Стратегията:

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ: Осигуряване на оптимални възможности за развитие и пълноценна личностна подкрепа на децата и учениците в община Радомир.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

Оперативна цел 1: Осигуряване на оптимални условия за учене, равни права на достъп и създаването на възможности за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие и усъвършенстване на децата и учениците.

Оперативна цел 2: Оптимизиране на процеса на приобщаване в условията на обучение от разстояние в електронна среда и развитие на способностите и уменията на всяко дете и ученик в съответствие с индивидуалните му образователни потребности.

Оперативна цел 3: Повишаване на знанията и уменията на педагогическите специалисти и на родителите за ефективно посрещане предизвикателствата на образователния процес и съвременните реалности.

Оперативна цел 4: Достъпна, безопасна, приобщаваща и ресурсно осигурена среда, подходяща за учене и пълноценно личностно развитие на децата и учениците.

ОСНОВНИ МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Мерките са групирани според оперативните цели и представят насочващи примерни направления и дейности за общината, образователните институции и другите институции, които ще планират и изпълняват конкретни дейности според своите компетентности. Мерките не са в изчерпателен списък и могат да бъдат допълвани в общинските стратегии с допълнителни дейности съобразно конкретните особености и потребности от подкрепа за личностно развитие и приобщаващо образование.

По Оперативна цел 1: Осигуряване на оптимални условия за учене, равни права на достъп и създаването на възможности за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие и усъвършенстване на децата и учениците.

Марка 1 - Организиране и провеждане на ранна диагностика на децата и учениците и разграничаване на нуждата от обща и от допълнителна подкрепа.

- Ранна оценка на рискове в развитието на децата и учениците, които могат да създадат предпоставки за трудности в ученето и успешното им развитие.
- Провеждане на скрининг за оценяване на развитието на деца от 3 години до 3 години и 6 месеца, посещаващи детските градини.

- Провеждане на оценяване на децата на 5 и 6-годишна възраст и установяване на готовността им за училище.
- Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците, за които има съмнения, че се нуждаят от допълнителна подкрепа.

Мярка 2 - Провеждане на обща подкрепа за личностно развитие на всички нуждаещи се деца и ученици.

- Подобряване на ключовите компетентности от знания и умения на всички деца и ученици и осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява.
- Провеждане на допълнителни обучения и консултации по учебните предмети.
- Осигуряване на пълноценни условия за провеждане на занимания по интереси.
- Осигуряване на допълнително обучение по български език за деца и ученици, за които българският език не е майчин.
- Организиране на „учене чрез правене“ и чрез атрактивни за децата и учениците интерактивни подходи и техники.
- Осигуряване на допълнителен и различен ресурс за децата, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма.

Мярка 3 - Организиране на допълнителна подкрепа за личностно развитие на всички нуждаещи се деца и ученици.

- Създаване в училищата и в детските градини на екипи за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) на всяко конкретно дете и ученик, за което е потвърдено предоставянето на допълнителна подкрепа.
- Разработване на план за подкрепа.
- Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за учениците със СОП при необходимост.
- Осигуряване на ресурсно подпомагане на деца и ученици със СОП.
- Взаимодействие с родители на деца и ученици със СОП.

Мярка 4 – Дейности за предотвратяване на тежки нарушения на дисциплината и прояви на агресия и тормоз.

- Провеждане на превантивни кампании и мероприятия срещу агресията и тормоза, както и за утвърждаване на принципите на честната игра и недопускането на насилие.
- Провеждане на консултации за справяне с гневните изблици и напрежението, както и за решаване на възникналите проблеми и конфликтните ситуации.
- Формиране на емоционална и социална компетентност и умения за ефективно управление на емоциите, за саморефлексия и разбиране на другия, за развитие на характера и позитивността.
- Въвеждане използването на посредник при решаване на конфликти .
- Въвеждане на практиката на наставничеството (индивидуална подкрепа за ученика от личност, която уважава) като начин за въздействие върху вътрешната мотивация.
- Сътрудничество между институциите по отношение работата с деца в риск и деца жертви на насилие.

Мярка 5 - Осигуряване на възможности за пълноценна личностна изява на всички деца и ученици.

- Организиране на училищно, общинско и областно ниво на спортни и културни събития, на които да се даде възможност на повече деца и ученици за публична изява.
- Подкрепа на талантиливи деца чрез Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби (по общини).

- Прилагане на системи за поощрения и награждаване на децата и учениците на училищно, общинско и областно ниво.
- Взаимодействие с родители на деца и ученици с изяви дарби.

Мярка 6 - Реализиране на дейности за професионално ориентиране и консултиране и връзка с пазара на труда.

- Организиране на инициативи за кариерното ориентиране по общини.
- Провеждане в училищата на мероприятия съвместно с представители на бизнеса и родителската общност за популяризиране на професионалното образование.
- Организиране на кръгли маси и работни срещи с работодатели, партньори, ученици, родители, Училищно настоятелство, Обществен съвет – на училищно, общинско и областно ниво.
- Представяне на възможностите за професионално образование и развитие, които училищата предлагат, пред учениците със СОП и техните родители.

По оперативна цел 2: Оптимизиране на процеса на приобщаване в условията на обучение от разстояние в електронна среда и развитие на способностите и уменията на всяко дете и ученик в съответствие с индивидуалните му образователни потребности.

Мярка 1 - Осигуряване на възможност за дистанционното обучение и подкрепа на всяко конкретно дете и ученик в условията на обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС).

- Осигуряване на възможност за дистанционно обучение и равен достъп до подкрепа за личностно развитие на всяко дете и ученик в условията на ОРЕС.
- Подобряване на условията и повишаване на качеството и ефективността на обучението в електронна среда.
- Синхронизирана екипната работа между родители, учители и специалисти за оптимизиране процеса на обучение от разстояние в електронна среда.
- Пълноценно планиране, реализиране и отчитане на ОРЕС. Ефективен контрол и системна проверка на придобитите от децата и учениците знания в дистанционна форма на обучение.
- Организиране и провеждане на компенсаторни индивидуални онлайн сесии с нуждаещите се деца и ученици.
- Оптимизиране при използването на образователен софтуер, мултимедийни учебни материали и ресурси, електронни учебници, уеб приложения за обучение, образователни сайтове, дидактически упражнения и игри.
- Предоставяне на допълнителни обучителни материали на деца и ученици със СОП, придружени с консултации /по телефон или по интернет/.

Мярка 2 – Усъвършенстване на професионалните умения на педагогическите специалисти за работа в условията на ОРЕС.

- Участие на педагогическите специалисти в краткосрочни обучения за усъвършенстване на уменията им за преподаване и провеждане на занимания от разстояние в електронна среда.
- Провеждане на мотивационни и надграждащи обучения, обмяна на опит и споделяне на добри практики за обучение и подкрепа на деца и ученици със СОП от разстояние в електронна среда.

Мярка 3 – Развитие на ефективно сътрудничество с родители на деца и ученици със СОП в условията на ОРЕС.

- Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на деца и ученици с изяви дарби и консултиране със специалисти за насърчаване на таланта им.

- Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на деца и ученици със СОП чрез консултиране с психолози, логопеди, ресурсни учители.
- Насърчаване и мотивиране на родителите за активно включване в образователния процес на децата и учениците.

По Оперативна цел 3: Повишаване на знанията и уменията на педагогическите специалисти и на родителите за ефективно посрещане предизвикателствата на образователния процес и съвременните реалности.

Мярка 1 - Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- Осигуряване на необходимите специалисти за развитие на дарбите и интересите на децата и учениците.
- Осигуряване на психолози и логопеди във всички училища и детски градини.

Мярка 2 - Повишаване квалификацията и уменията на педагогическите специалисти за идентифициране на потребностите от предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

- Проучване на потребностите за теми и обучения за квалификация на педагогически специалисти, работещи за подкрепата на личностното развитие на децата и учениците.
- Провеждане на обучения на училищно, общинско и на областно ниво за педагогически специалисти, работещи с деца и ученици, по теми, свързани с приобщаващото образование.

По Оперативна цел 4: Достъпна, безопасна, приобщаваща и ресурсно осигурена среда, подходяща за учене и пълноценно личностно развитие на децата и учениците.

Мярка 1 - Подобряване на достъпността на архитектурната среда в образователните институции като част от осигуряването на подкрепяща среда, както и за специализирана подкрепяща среда.

- Изграждане на съоръжения за достъпност в училищата и детските градини – рампи, асансьори, адаптирани санитарни възли, детски площадки и съоръжения за игра и др.
- Създаване и оборудване на подходящи учебни кабинети във всяко училище и детска градина.
- Реализиране на проекти по Националните програми на МОН, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност.
- Организиране на необходимите разумни улеснения за участие на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити.
- Създаване и оборудване на зали и кабинети за развиване на дарби и интереси.

СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ

Съгласно разпоредбите на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищно образование, **Областната стратегия** за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Перник **служи за основа на разработване на общинска стратегия**, която се изготвя за периода на действие на Областната стратегия и се приема от местните общински съвети. Общинските стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е препоръчително да се представят на Областен съвет за развитие на област Перник.

На оперативно ниво целите на Общинската стратегия се изпълняват съгласно **Годишен план на дейностите** за подкрепа за личностно развитие, предложен от кмета на съответната община. Годишният план се съгласува с РУО-Перник и също се приема от Общинския съвет (в срок до 30 април ежегодно). Изпраща се за информация на областния управител (до 15 май ежегодно).

Изпълнението на годишните общински планове се координира и отчита на общинско ниво по ред, определен от кметовете на общините. Изпълнението на общинските планове се отчита и на областно ниво, като всяка община трябва да представи в областната администрация отчет за изпълнението на дейностите по общинския годишен план.

Мониторингът на изпълнението им включва събиране на данни и информация, обобщаването им, анализ на постигнатия ефект от осъществените мерки и дейности и изготвяне на препоръки за подобряване или обобщаване на добри практики. Общините регламентират вида на данните и информацията, необходими за мониторинга, институциите, които ги предоставят и определят индикатори за отчитане на напредъка.